

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2024 r. na posiedzeniu bez udziału stron sprawy **K. G.** skazanej z art. 226 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 23 kwietnia 2024 r., sygn. akt II Ka 95/24, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 22 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 776/22,
na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k. i art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

- I. pozostawić bez rozpoznania kasację obrońcy skazanej;**
- II. obciążyć skazaną kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2024 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II Ka 95/24, Sąd Okręgowy w Ostrołęce po rozpatrzeniu apelacji wniesionej osobiście przez oskarżoną K. G. , utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 22 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 776/22, skazujący ją za przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. na karę 200 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 30 złotych. Sąd zasądził również od oskarżonej na rzecz

Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatków postępowania kwotę 70 zł oraz kwotę 600 zł tytułem opłaty.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniosła obrońca skazanej – adwokat J. M. - która zarzuciła:

1/ rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art 226 § 1 Kodeksu karnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegało na zastosowaniu tego przepisu w sytuacji, kiedy ustalone w sprawie okoliczności nie dawały podstawy do jego zastosowania;

2/ rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art 63 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, poprzez niezasadne zastosowanie tego przepisu, bowiem korzystanie z systemu dziennika elektronicznego Librus nie wchodziło w zakres obowiązków służbowych pokrzywdzonej;

3/ rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej analizy dowodów znajdujących się w aktach sprawy, a przez to stwierdzenie, że wysyłane przez oskarżoną do pokrzywdzonej wiadomości związane były z jej działalnością zawodową, podczas gdy prawidłowa, swobodna interpretacja dowodów znajdujących się w sprawie nakazuje przyjąć, że wiadomości wysłane przez oskarżoną nie były związane z pracą zawodową pokrzywdzonej, a jej właściwościami osobistymi;

4/ rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej analizy dowodów zebranych w aktach sprawy, a tym samym stwierdzenie, iż zarzucany czyn wypełnił znamiona czynu zabronionego, w sytuacji, kiedy sądy I i II instancji nie ustaliły czasu pracy nauczyciela, co następnie spowodowało przyjęcie, że nauczyciel chroniony jest w każdym czasie, co stoi w oczywistej sprzeczności z zakresem ochrony przewidzianym w art. 226 § 1 k.k., który ogranicza czas ochrony do okresu „podczas pełnienia obowiązków służbowych”, a więc ochrona ta nie obejmuje czasu poza tymi godzinami.

W konkluzji obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu.

W odpowiedzi na kasację obrońcy Prokurator Rejonowy w Mławie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Z kolei do w/w odpowiedzi ustosunkowała się pisemnie skazana, wnosząc o nieuwzględnienie stanowiska Prokuratora Rejonowego.

W zaistniałej sytuacji procesowej zaszła potrzeba rozstrzygnięcia z urzędu, czy przedmiotowa kasacja została prawidłowo przyjęta i czy jest prawnie dopuszczalna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 24 czerwca 2024 r., sygn. akt II WKK 6/24, kasacja obrońcy została przyjęta na podstawie art. 530 § 1 k.p.k. jako odpowiadająca warunkom formalnym (k. 4 akt SN). W wyniku analizy treści kasacji – w kontekście wyroków Sądów obu instancji - dokonanej obecnie przez Sąd Najwyższy, należało jednak stwierdzić, że kasacja wniesiona przez obrońcę - adwokat J.M. - jest niedopuszczalna z mocy ustawy, i chociaż wadliwie została przyjęta, podlegała pozostawieniu bez rozpoznania.

Przepis art. 523 § 2 k.p.k. określa przedmiotowe ograniczenia i wskazuje kategorie spraw, w których kasacja może być wniesiona przez strony. Stanowi, że kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. A zatem *a contrario*, dyspozycją tego przepisu nie są objęte przypadki prawomocnego skazania, jeżeli takiemu skazaniu nie towarzyszy jednocześnie prawomocne orzeczenie o wymierzeniu kary bezwzględnej pozbawienia wolności. Zgodnie z art. 523 § 4 pkt 1 i 2 k.p.k., ograniczenie to nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k. lub przez tzw. podmiot szczególny wymieniony w art. 521 k.p.k.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji wymierzył skazanej karę grzywny, zaś Sąd II instancji wyrok ten utrzymał w mocy. W tej sytuacji niemożliwe było wniesienie kasacji, chyba, że wystąpiłyby uchybienia określone w art. 439 k.p.k., które technicznie w sposób formalny zostały w treści zarzutu kasacyjnego sformułowane. W przedmiotowej sprawie kasacja nie zawierała żadnego zarzutu z kategorii bezwzględnych podstaw odwoławczych wymienionych w art. 439 § 1

k.p.k. Także Sąd Najwyższy badając z urzędu tę kwestię, nie stwierdził uchybień tego rodzaju.

Nawet jednak, gdyby w kasacji obrońca zarzucił formalnie wystąpienie podstaw odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., które jednak w rzeczywistości nie wystąpiły, skarga ta nie podlegałaby również merytorycznemu rozpoznaniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że błędne nazwanie przez skarżącego zarzutu kasacyjnego nie może ani zobowiązywać, ani też uprawniać instancji kasacyjnej do badania - pod pozorem rozpoznawania zarzutu dopuszczalnego - zasadności zarzutu w danej sytuacji niedopuszczalnego. Ograniczenie możliwości wnoszenia kasacji do wyroków spełniających określone kryteria, wymienione w art. 523 § 2 k.p.k., oznacza niemożność podnoszenia w niej zarzutu dotyczącego naruszenia wyłącznie pozornie. Uchybienie określone w art. 439 § 1 k.p.k., by mogło stanowić podstawę do rozpoznania kasacji, musi być rzeczywistym uchybieniem, a nie uchybieniem pozornym, tak kwalifikowanym przez stronę, aby ograniczenie to ominąć. Przy badaniu tej kwestii konieczna jest więc kontrola, czy treść postawionego zarzutu odpowiada podniesionemu naruszeniu prawa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1996 r., V KKN 116/96, OSNKW 1997, z. 3-4, poz. 34; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 września 2013 r., IV KK 205/13, LEX nr 1378533; z dnia 6 grudnia 2002 r., IV KK 376/02, OSNKW 2003, z. 2, poz. 18; z dnia 11 grudnia 2013 r., IV KK 402/13, OSNKW 2014, z. 5, poz. 39).

Skazana K. G. w swoim piśmie będącym odpowiedzią na stanowisko Prokuratora Rejonowego w Mławie co do kasacji obrońcy, podniosła szereg zarzutów mających – w jej przekonaniu – stanowić rażące naruszenie przepisów prawa. Wskazała także na wystąpienie bezwzględnych podstaw odwoławczych z art. 439 § 1 pkt 7 i 10 k.p.k. Pismo to nie może jednak stać się przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Po pierwsze, z treści art. 526 § 2 k.p.k. wynika, że jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawowe wymaganie sporządzenia i podpisania kasacji przez adwokata (radcę prawnego) oznacza, że adwokat (radca prawny) musi być

autorem skargi kasacyjnej. Kasacja taka - sporządzona i podpisana przez adwokata – została w niniejszej sprawie wniesiona na rzecz skazanej. Wszelkie ewentualne uzupełnienia kasacji, czy też podnoszenie nowych zarzutów, może mieć miejsce tylko w ustawowym terminie przewidzianym dla wniesienia kasacji.

Po drugie, nawet gdyby uznać, że skazana w trybie tzw. sygnalizacji zwróciła uwagę Sądu Najwyższego na wystąpienie bezwzględnych podstaw odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k., to trzeba stwierdzić, że okoliczności podane w pkt 10 i 11 pisma procesowego K. G. z dnia 11 lipca 2024 r., nie spełniają takich przesłanek. Analiza treści tych zarzutów wskazuje więc, że zarzut naruszenia przepisu art. 439 § 1 k.p.k. został tylko formalnie wskazany.

W zaistniałej sytuacji – wymierzenia K. G. kary wolnościowej - skazana może wystąpić do Prokuratora Generalnego lub do Rzecznika Praw Obywatelskich z podaniem o wniesienie na jej rzecz kasacji od przedmiotowego wyroku (art. 521 § 1 k.p.k. i art. 523 § 4 pkt 2 k.p.k.).

W rezultacie, w przedmiotowej sprawie kasacja obrońcy skazanej została wadliwie przyjęta, pomimo tego, że była niedopuszczalna z mocy ustawy. Należało zatem rozstrzygnąć o jej pozostawieniu bez rozpoznania z tego powodu.

Kosztami postępowania kasacyjnego obciążono skazaną na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. i 637a k.p.k.

[J.J.]

[ał]